

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання героїзації військових злочинців та легалізації нацизму (реєстр. № 2797 від 03 лютого 2020 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 11 лютого 2020 року Комітет з питань правової політики розглянув, на своєму засіданні 19 травня 2021 року (протокол № 56), проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання героїзації військових злочинців та легалізації нацизму (реєстр. № 2797 від 03 лютого 2020 року) (далі - Законопроект), поданий народним депутатом України Бужанським М.А. та встановив таке.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його метою є уникнення реабілітації іміджу організацій та осіб, визнаних винними Нюрнберзьким трибуналом за результатами закінчення Другої світової війни.

У зв'язку з цим пропонується внести ряд уточнюючих змін до законів України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про географічні назви», «Про телебачення і радіомовлення», «Про інформацію» щодо розширення переліку символіки націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режиму та вчиненням цим режимом дій щодо переслідування і масового знищення євреїв і ромів під час Другої світової війни (Голокост) тощо.

Вирішуючи питання про відповідність законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), державна влада в Україні здійснюється на засадах поділу на законодавчу, виконавчу та судову, органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (стаття 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Відповідно до пункту 22 частини першої статті 92 Основного Закону України виключно законами визначаються діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них.

Згідно з правовою позицією Конституційного Суду України, викладеної у його Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 положення пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України треба розуміти так, що ним безпосередньо не встановлюються види юридичної відповідальності. За цим положенням виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності, а також діяння, що є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями як підстави кримінальної, адміністративної, дисциплінарної відповідальності, та відповідальність за такі діяння. Зазначені питання не можуть бути предметом регулювання підзаконними нормативно-правовими актами.

Верховна Рада України приймає закони, постанови та інші акти більшістю від її конституційного складу, крім випадків, передбачених цією Конституцією (стаття 91).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, розглянувши Законопроект, висловило зауваження і пропозиції та вказує на те, що проект Закону містить техніко-юридичні недоліки.

Комітет з питань бюджету за наслідками розгляду Законопроекту, увалив рішення, що його прийняття не має впливу на показники бюджету, а у висновку Міністерства фінансів України зазначається, що реалізація його положень не вплине на дохідну та видаткову частини державного бюджетів.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом, розглянувши на своєму засіданні Законопроект, визнав його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Український інститут національної пам'яті у своєму висновку зазначив, що Законопроект потребує доопрацювання та запропонував Комітету провести разом із Комітетом з питань гуманітарної та інформаційної політики спільні слухання на тему «Узагальнення практики застосування та перспективи вдосконалення законодавства у сфері засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тотальних режимів в Україні».

Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України висловив свою думку, що загалом пропозиції висловлені у Законопроекті є слухними за умови внесення уточнень, які викладені у листі від 10 вересня 2020 року за вих. № 310/140.

Також свої зауваження та пропозиції надала Національна академія наук України Інститут історії України у своєму листі від 21 вересня 2020 року за

вих. № 123/407 і наголосила, що Законопроект потребує серйозного доопрацювання.

У своєму листі від 06 жовтня 2020 року за вих. № 01/505-08 фахівці кафедри адміністративного права та процесу Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка подали висновок із зауваженнями та пропозиціями і зазначили, що Законопроект потребує подальшого доопрацювання.

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання героїзації військових злочинців та легалізації нацизму (реєстр. № 2797 від 03 лютого 2020 року), поданий народним депутатом України Бужанським М.А., за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Визначити доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України Заступника голови Комітету, голову підкомітету з питань політичної реформи та конституційного права Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Совгірю Ольгу Володимирівну.

Голова Комітету

А.Є. КОСТІН

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Костін Андрій Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000053E22E0027179400
Дійсний до: 28.04.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-26/03-2021/165252 від 20.05.2021

512592